

AAN DE LATIJSCH E ZEEKUST,

□ DOOR DR. H. M. R. LEOPOLD. □

II. ASTURA, MALA TERRA MALEDETTA!

Wat ik in verband met Antium uit oude tijden u in herinnering bracht, toonde wisselend lot. Maar niet elke plaats deelt in de geschiedenis gelijkelij k leed en heil den menschen toe. Wat ik ga vertellen van Astura is droef van het begin tot het einde....

Van Anzio strekt zich in harmonischen boog het strand naar het Zuiden — een witte lijn tusschen het groen van de dicht-beboschte duinen en het azuur van de stille zee — tot waar in blauwe verte Kaap Circeo, onwezenlijke schim van leeuwvormigen berg — opdoemt uit de vlakke als een eiland uit den einder.

Niets breekt de schoone lijn dan de burcht Astura, hoekig bruin blokje, vreemd menschenbouwsel verloren midden in de onbeoerde natuur. (Afbeelding 8 en 9).

Twee uur gaans is het; men loopt makkelijk langs den rand van het water, waar het zand vast is van vocht; de zee kort met helder gebabbel den weg.

Al gauw nadat men Nettuno, het tweelingsdorp van Anzio, achter zich liet, heerscht rondom de eenzaamheid.

Laatst spoor van hedendaagsche mensche lijkheid is een beeldje van de Madonna, als een witte meeuw neergestreken op een zuiltje.

De principe Marcantonio Borghese plaatste het daar ten dank voor wonderbaarlijke redding.

Hij, de eigenaar van groote terreinen in deze streek — ook van het slecht befaamde slot Astura — reed enkele jaren geleden met een vierspan rond door zijn bosschen aan den duinrand. Ik zie kittige Campagna-paarden met lange wapperende manen en staarten snel trappelen, hoor vroolijk de

zilveren schelletjes van het tuig tinkelen langs den weg.

Maar opeens ziet de wagenmenner vóór zich een boom wankelen. Dadelijk houdt hij zijn paarden in. Juist nog op tijd. Het gevaarte slaat neer op den dissel tusschen het voor- en het achterspan; een paar pas verder en de wagen zou verpletterd geweest zijn.

In het eene bange oogenblik van gevaar sprak de „vorst” den naam van de Heilige Maagd uit; daarom schreef hij later zijn redding toe aan Haar tusschenkomst en wijdde hij uit dankbaarheid Haar dit beeld op de zuil.

Goddelijke bijstand verlaat den mensch nergens; zelfs niet in de nabijheid van den gevloekten burcht.

In dit eeuwig land roept het nú het vroeger in herinnering terug en herhaalt zich het oude, omdat het van alle tijden is en de mensch in zijn diepste kern niet verandert. Zoo ergens dan verklaart hier het verleden het heden.

Tweeduizend jaar geleden, dertig jaar vóór de geboorte van Christus, overkwam den dichter Horatius, wat nu den Romeinschen patriciër gebeurde. Ook hij werd bijna onder een boom verpletterd. Horatius richtte toen wel is waar geen standbeeld op, maar hij vierde toch den gedenkdag van de wonderbare redding ieder jaar met een offer. En het toeval wilde, dat de datum van dat offer juist de eerste Maart was, het feest van Juno, de hemelkoningin.

Een omwegje links af — 't kost een beetje waden door mul zand en een klim tot op de duinen —, bewijst ons, dat de flora van de streek een ander karakter heeft gekregen dan ze bij Anzio had. De myrten, varens en veldbloemen stonden, nu meer water in den bodem beschikbaar is, aarde en zon af aan een hoog bosch van pijn-